

ΓΙΑ ΜΙΑ ΔΥΝΑΜΙΚΗ ΚΑΙ ΒΙΩΣΙΜΗ ΚΡΗΤΗ

1

ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΚΡΗΤΗΣ 2014-2020

Μαρία Κασωτάκη
Προϊσταμένη ΕΔΑ Περιφέρειας Κρήτης

ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ 2013

**ΣΥΓΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΩΝ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΣΤΗΝ ΚΡΗΤΗ, ΑΠΟ ΤΑ ΔΙΑΡΘΡΩΤΙΚΑ
ΤΑΜΕΙΑ ΤΗΣ ΕΕ.**

Από το ΜΟΠ ΚΡΗΤΗΣ στο ΣΕΣ.....

ΜΟΠ ΚΡΗΤΗΣ	1985-1992
1^ο ΚΠΣ	1989-1994
2^ο ΚΠΣ	1994-2000
3^ο ΚΠΣ	2000-2006
ΕΣΠΑ	2007-2013
ΣΕΣ	2013-2020

ΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΟΥ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ ΤΩΝ ΣΥΓΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΟΥΜΕΝΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΠΟΥ ΤΙΘΕΤΑΙ ΣΕ ΕΠΙΠΕΔΟ ΕΕ

1. Ο Προϋπολογισμός της ΕΕ
2. Οι Ευρωπαϊκές στρατηγικές και οι κοινοτικές οδηγίες
3. Οι κατευθύνσεις της Πολιτικής Συνοχής
4. Οι κατευθύνσεις της ΚΑΠ
5. Οι κατευθύνσεις της Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Πολιτικής
6. Οι κανονισμοί των Δ.Τ της ΕΕ
7. Η κατάταξη των περιφερειών

ΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΟΥ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ ΤΩΝ ΣΥΓΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΟΥΜΕΝΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΠΟΥ ΤΙΘΕΤΑΙ ΣΕ ΕΠΙΠΕΔΟ ΚΡΑΤΟΥΣ ΜΕΛΟΥΣ

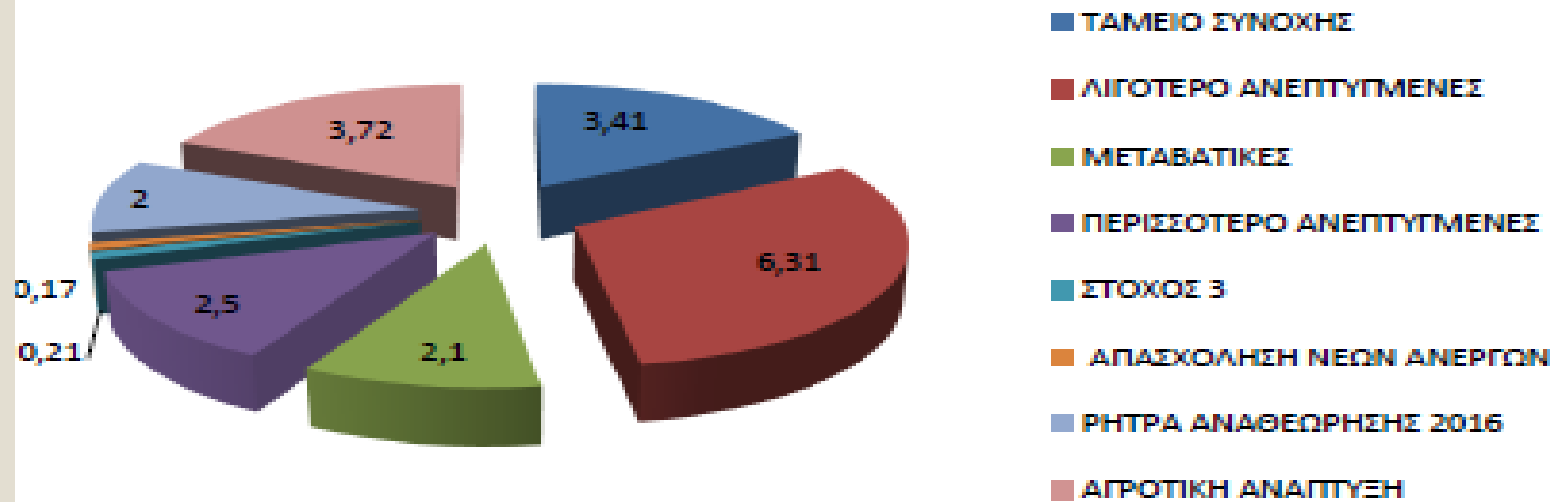
1. Το δημοσιονομικό πλαίσιο της χώρας (Εθνικό Σχέδιο Μεταρρύθμισης)
2. Οι Εθνικές τομεακές πολιτικές
3. Η Εθνική Αναπτυξιακή Στρατηγική
4. Οι υποχρεώσεις –δεσμεύσεις της χώρας για την εφαρμογή κοινοτικών οδηγιών
5. Η Αναπτυξιακή Στρατηγική των περιφερειών της χώρας

ΤΟ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ 2014-2020

Το ΣΕΣ για την προγραμματική περίοδο 2014-2020 θα έχει, σε όρους κοινοτικής συνδρομής, έναν προϋπολογισμό της τάξης των **20,4 δις ευρώ** (20,6 με την προσθήκη 200-250 εκ. € περίπου από το Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας).

ΠΟΡΟΙ ΝΕΟΥ "ΕΣΠΑ" 2014-2020 ΚΟΙΝΟΤΙΚΗ ΣΥΝΔΡΟΜΗ 20,4 ΔΙΣ €

ΕΥΡΩΠΗ 2020 (Ε2020)

***έξυπνη, βιώσιμη και χωρίς αποκλεισμούς
ανάπτυξη***

***Βασική Ευρωπαϊκή Στρατηγική
που καθορίζει***

***τους στόχους της Πολιτικής Συνοχής ,
κατά την Προγραμματική περίοδο 2014-2020***

11 θεματικοί στόχοι

Γεωγραφική κάλυψη

Τρεις (3) κατηγορίες περιφερειών

- **Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες** (κατά κεφαλήν ΑΕΠ <75% του μέσου όρου της ΕΕ)
- **Περιφέρειες σε μετάβαση** (κατά κεφαλήν ΑΕΠ μεταξύ του 75% και 90% του μέσου όρου της ΕΕ)
- **Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες** (κατά κεφαλήν ΑΕΠ >90% του μέσου όρου της ΕΕ)

Στρατηγική Προσέγγιση –11 Θεματικοί Στόχοι

Θεματικοί Στόχοι για την επίτευξη των στόχων της Ευρώπης 2020

1. Ενίσχυση της έρευνας, της τεχνολογικής ανάπτυξης και της καινοτομίας
2. Ενίσχυση της πρόσβασης, και χρήσης και ποιότητας, των τεχνολογιών πληροφορικής και επικοινωνίας
3. Ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας των μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων, του γεωργικού τομέα (για το ΕΓΤΑΑ), και της αλιείας και των υδατοκαλλιεργειών (για το ΕΤΘΑ)
4. Ενίσχυση της μετάβασης προς την οικονομία χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα σε όλους τους τομείς
5. Προώθηση της προσαρμογής στις κλιματικές αλλαγές, της πρόληψης και της διαχείρισης του κινδύνου
6. Προστασία του περιβάλλοντος και προώθηση της αποδοτικότητας των πόρων
7. Προώθηση των βιώσιμων μεταφορών και απομάκρυνση των σημείων συμφόρησης σε σημαντικά δίκτυα υποδομών
8. Προώθηση της απασχόλησης και υποστήριξη της κινητικότητας των εργαζομένων
9. Προώθηση της κοινωνικής ένταξης και της καταπολέμησης της φτώχειας
10. Επένδυση στην εκπαίδευση, τις δεξιότητες και στη δια βίου μάθηση
11. Βελτίωση της θεσμικής επάρκειας και της αποτελεσματικής δημόσιας διοίκησης

Στρατηγική Προσέγγιση

Περιφέρειες σε μετάβαση

Υποχρεωτική ποσόστωση των πόρων
ΤΟΥ **ΕΚΤ**

min 40% του συνόλου των πόρων που αναλογούν στην
περιφέρεια είναι πόροι του **ΕΚΤ**
(Δράσεις θεματικών στόχων 8-11)

Υποχρεωτική ποσόστωση των πόρων
ΤΟΥ **ΕΤΠΑ**

**Από τους πόρους του ΕΤΠΑ, το min 80 % κατευθύνεται στους
θεματικούς στόχους 1,3 και 4.
min 20% στο στόχο 4**

Αιρεσιμότητες

Βασικά σημεία που προστίθενται:

Αιρεσιμότητα συνδεδεμένη με την οικονομική διακυβέρνηση της ΕΕ (μακρο-οικονομικές προϋποθέσεις με αναστολή ή/και ακύρωση της χρηματοδότησης),

Ex ante αιρεσιμότητες σε συνάρτηση με διαρθρωτικές αλλαγές, στόχους του Εθνικού Προγράμματος Μεταρρύθμισης, (υπόκεινται σε χρονικούς περιορισμούς και επίτευξη αποτελεσμάτων)

Διαδικασία Σχεδιασμού ΣΕΣ

Μέχρι σήμερα δεν έχει καθοριστεί **η αρχιτεκτονική και οι πόροι των ΕΠ**. Αναμένεται να γνωστοποιηθούν εντός του **2013**

Έχουν εκδοθεί **2 εγκύκλιοι** από το Υπ. Ανάπτυξης

Η Περιφέρεια Κρήτης

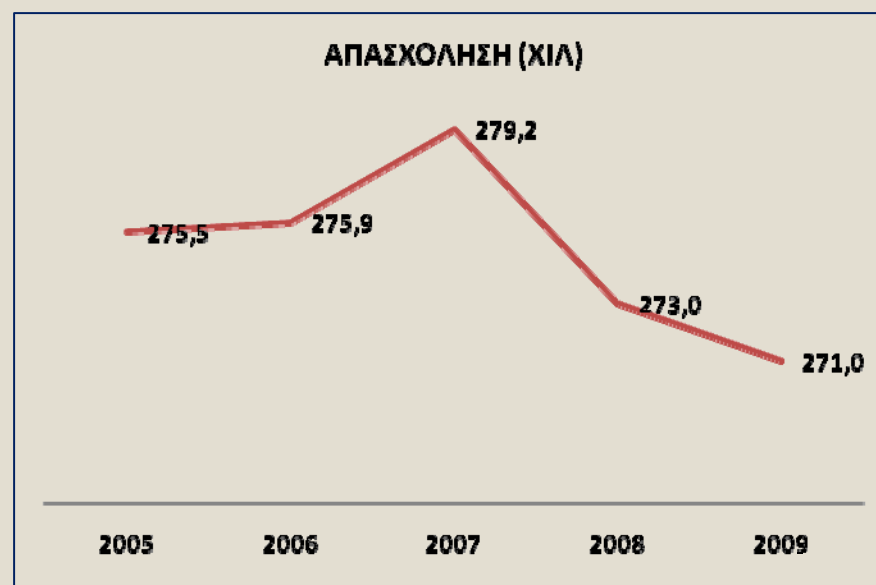
1. Έχει συγκροτήσει Ομάδα Σχεδιασμού Προγράμματος
2. Επεξεργάζεται και υποβάλλει τις προτάσεις της στο πλαίσιο του γενικότερου σχεδιασμού της χώρας
3. Συζητά τις προτάσεις της με τους φορείς, τους κοινωνικούς και οικονομικούς εταίρους της Κρήτης (Διαβούλευση)
4. Στόχος της, η ολοκλήρωση του σχεδιασμού του ΕΠ Περιφέρειας μέχρι τον Οκτώβρη 2013.

Η ΚΡΗΤΗ ΠΡΙΝ ΤΗΝ ΚΡΙΣΗ

12

- Η Περιφέρεια Κρήτης βελτίωσε τη θέση της στην ελληνική οικονομία την περίοδο 2005-2009. Ταχείς ρυθμοί ανάπτυξης της οικονομίας άνω του μέσου εθνικού όρου για μακρά χρονική περίοδο. Η οικονομική δραστηριότητα και η απασχόληση κορυφώθηκαν την περίοδο 2007- 2008.
- Ενισχύθηκαν οι κλάδοι του **τουρισμού** και του **εμπορίου** καθώς και η **διαχείριση ακινήτων** οι κατασκευές και εν μέρει η μεταποίηση ενώ υποχώρησε σημαντικά ο **πρωτογενής** και ως προς την παραγωγή αλλά κυρίως ως προς την απασχόληση.
- Η δομή της περιφερειακής οικονομίας όπως διαμορφώθηκε στο τέλος της ανοδικής πορείας την καθιστούσε ευάλωτη στην κρίση.

	ΑΕΠ (ΕΚΑΤ. ΕΥΡΩ)				
	2005	2006	2007	2008	2009
ΕΛΛΑΔΑ	197.645	213.207	228.180	232.920	231.642
ΚΡΗΤΗ	9.504	10.157	11.054	12.854	12.753
ΚΡΗΤΗ % ΕΛΛΑΔΑΣ	4,8%	4,8%	4,8%	5,5%	5,5%

Η ΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΡΗΤΗΣ ΣΤΗΝ ΕΕ ΚΑΙ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

13

ΕΝΔΙΑΜΕΣΟ ΕΠΙΠΕΔΟ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΣΤΗΝ Ε.Ε.

- Η Περιφέρεια Κρήτης βρίσκεται σε ένα **ενδιάμεσο επίπεδο ανάπτυξης** στην ΕΕ.
- Το κατά κεφαλήν ΑΕΠ ανέρχεται σε 85% του μέσου των 27 χωρών της ΕΕ. Καταλαμβάνει την **170^η** θέση στην ΕΕ.
- Ανήκει σε μια ομάδα 79 περιφερειών που το ΑΕΠ τους κυμαίνεται μεταξύ του 80% και του 99% του μέσου ΑΕΠ των 27 χωρών της ΕΕ.
- Η Περιφέρεια Κρήτης ενώ διαθέτει ισχυρά συγκριτικά πλεονεκτήματα δεν έχει διαμορφώσει δυναμικά ανταγωνιστικά πλεονεκτήματα και η ανταγωνιστικότητά της κινείται σε χαμηλά επίπεδα.

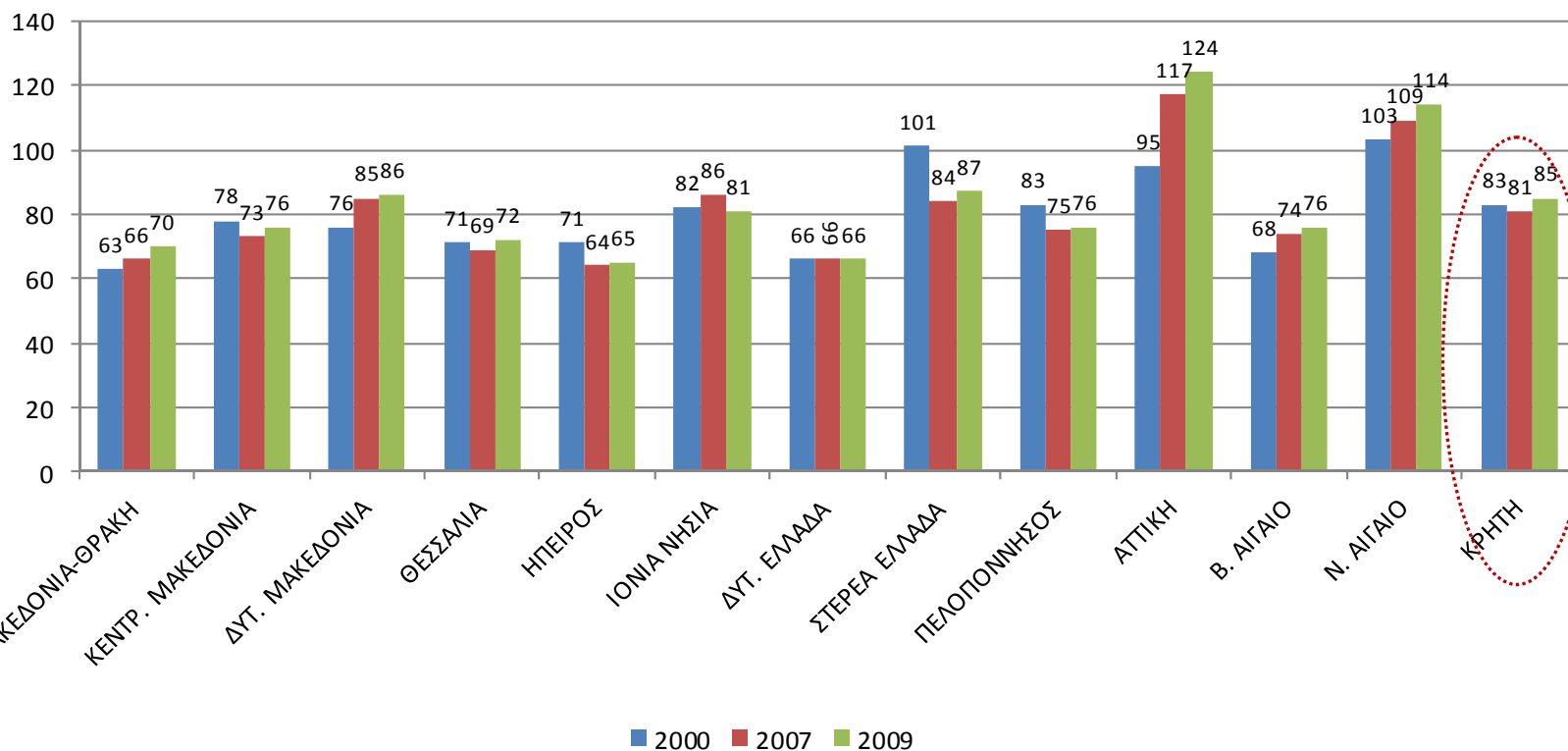
ΔΥΝΑΜΙΚΗ ΚΑΙ ΙΣΟΡΡΟΠΗΜΕΝΗ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

- Η Περιφέρεια Κρήτης καταλαμβάνει την **5^η** θέση στην Ελλάδα σε ότι αφορά στο κατά κεφαλή ΑΕΠ.
- Περισσότερο ισορροπημένη σύνθεση οικονομικών δραστηριοτήτων.
- Σημαντική εξωστρεφής δραστηριότητα.
- Ταχύτετοι ρυθμοί ψηφιακής σύγκλισης, όμως σε απόσταση από το Μ.Ο της ΕΕ.

ΚΡΗΤΗ 5^η ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

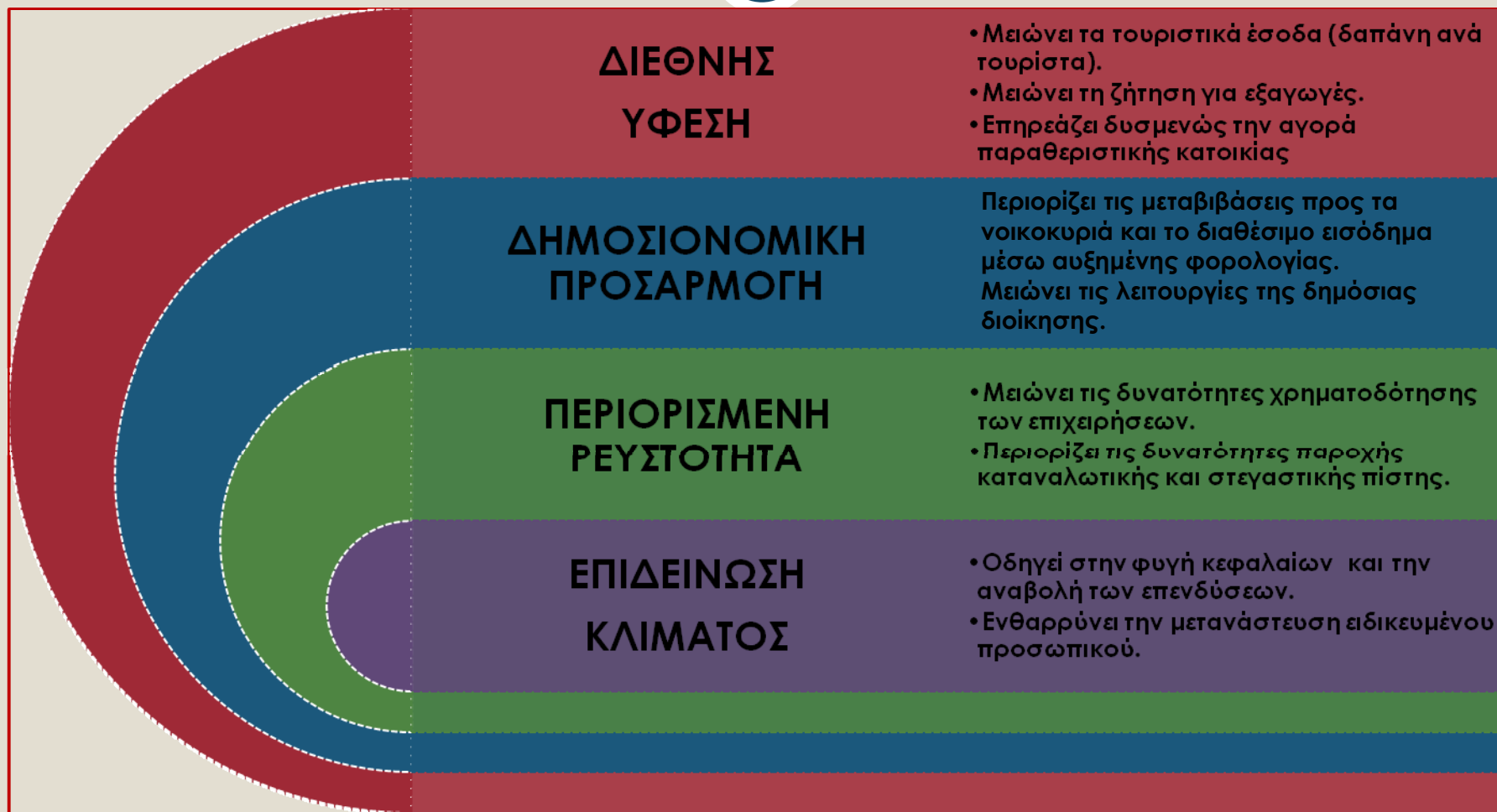
14

ΑΕΠ ΚΑΤΑ ΚΕΦΑΛΗ % ΑΕΠ ΕΕ

Η ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΔΕΧΕΤΑΙ ΙΣΧΥΡΕΣ ΠΙΕΣΕΙΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΚΡΙΣΗ

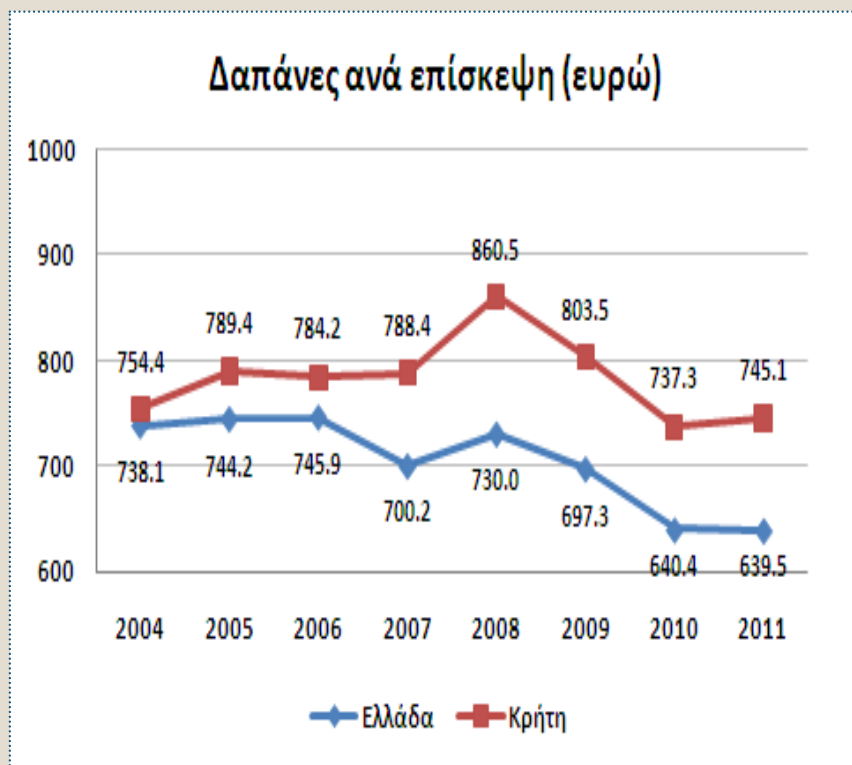
15

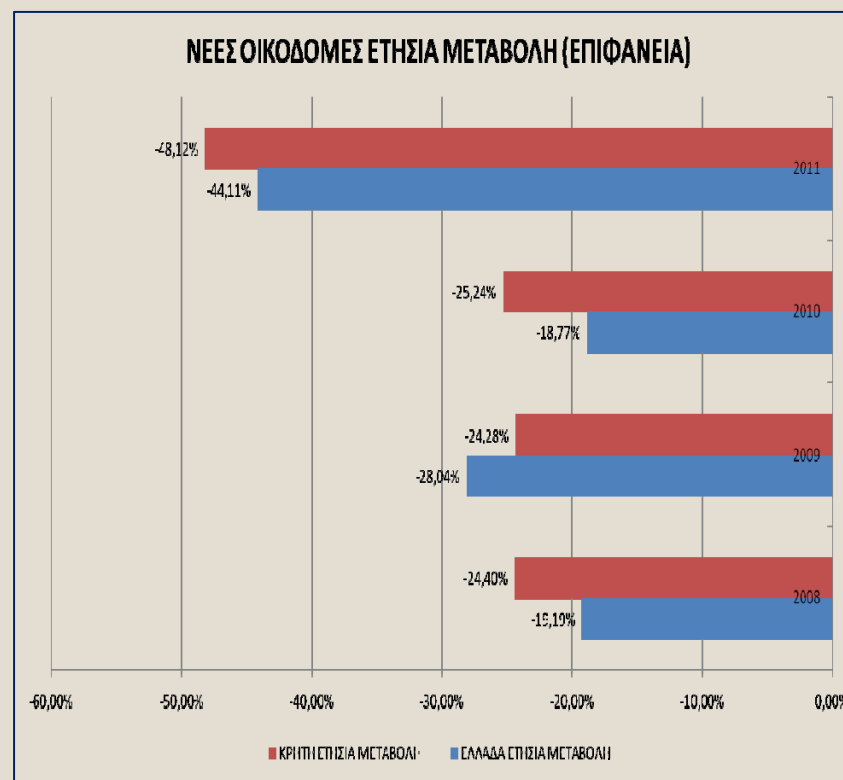
ΚΥΡΙΑΡΧΟΙ ΤΟΜΕΙΣ ΣΕ ΣΤΑΣΙΜΟΤΗΤΑ Ή ΚΡΙΣΗ

16

Η ΜΕΣΗ ΣΤΟ ΤΟΥΡΙΣΜΟ ΔΑΠΑΝΗ ΥΠΟΧΩΡΕΙ

Η ΟΙΚΟΔΟΜΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ ΣΕ ΔΙΑΡΚΗ ΠΤΩΣΗ

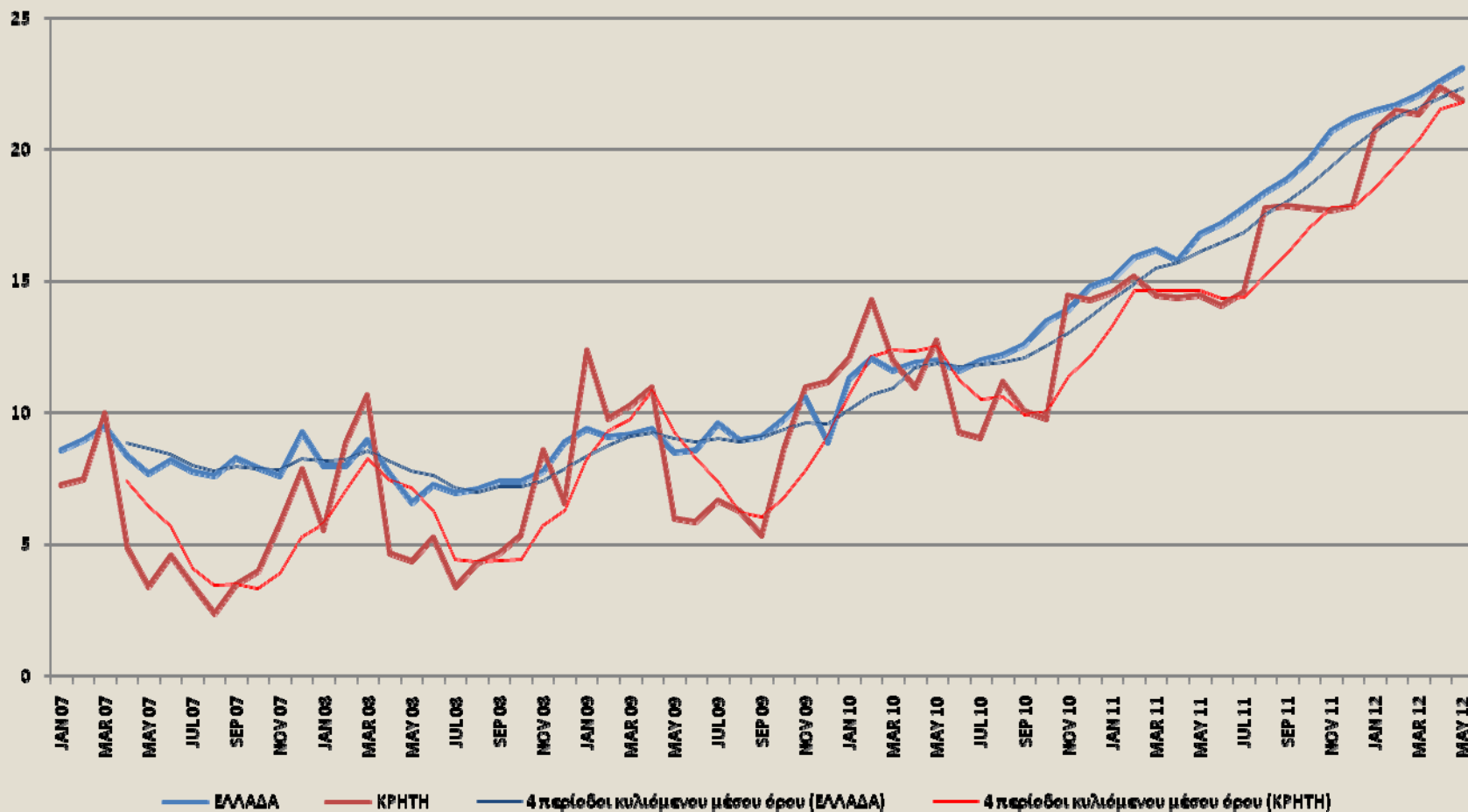

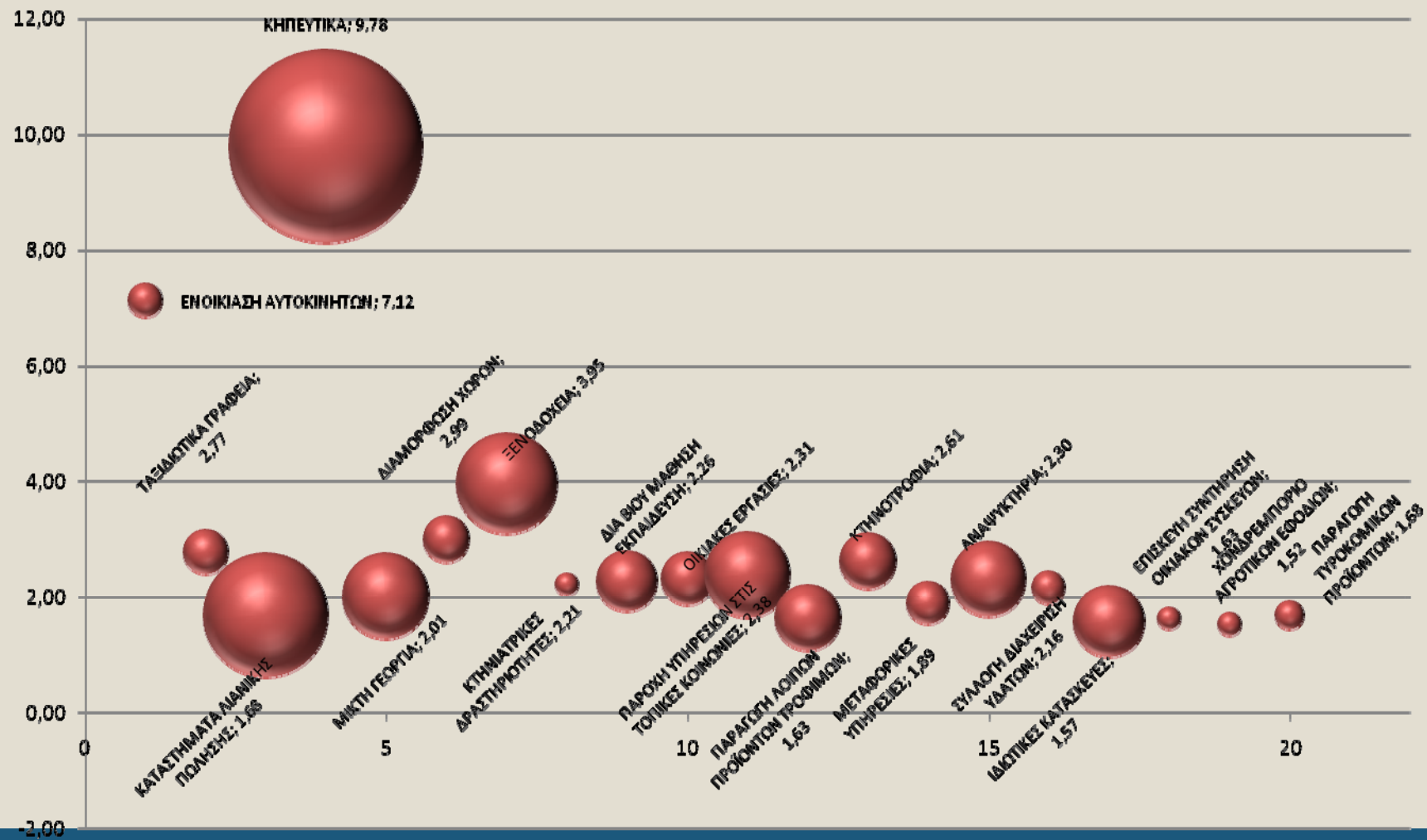
Η ΑΓΟΡΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΔΕΧΕΤΑΙ ΙΣΧΥΡΕΣ ΠΙΕΣΕΙΣ

17

ΠΟΣΟΣΤΟ ΑΝΕΡΓΙΑΣ ΕΛΛΑΔΑ ΚΡΗΤΗ: ΤΑΣΕΙΣ ΣΥΓΚΛΙΣΗΣ

ΚΛΑΔΙΚΗ ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΣΗ ΣΕ ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΟΥΣ ΤΟΜΕΙΣ

ΑΛΛΑ ΙΣΧΥΡΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑ ΔΟΜΩΝ Ε+Τ

19

ΠΟΛΟΣ
ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑΣ

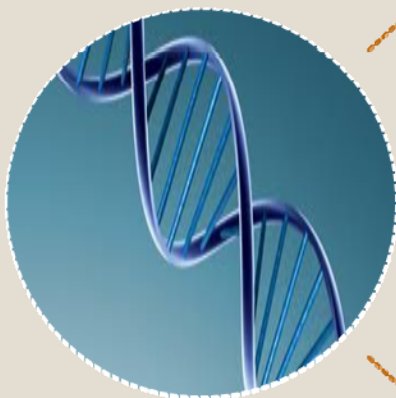
- Υψηλή εξειδίκευση στις τεχνολογίες πληροφοριών, βιοτεχνολογίας και ιατρικής τεχνολογίας.

ΚΕΝΤΡΑ
ΑΡΙΣΤΕΙΑΣ

- ΙΤΕ επιστήμη πολυμερών
- ΙΤΕ οπτική

ΕΡΕΥΝΑ
ΕΞΑΙΡΕΤΙΚΗΣ
ΙΣΧΥΟΣ

- Γενετική και κληρονομικότητα με RCI 3,01.
- Οπτική με RCI 2,94.
- Φυσική με RCI 2,42.
- Μαθηματική Φυσική με RCI 2,12.
- Μαθηματικά με RCI 2,09.

ΕΝΤΟΝΕΣ ΕΝΔΟΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΠΟΙΗΣΕΙΣ

20

ΒΟΡΕΙΑ ΠΑΡΑΚΤΙΑ ΖΩΝΗ

- Ιστορικά κέντρα των μεγάλων πόλεων
- Τα αστικά μέτωπα κατά μήκος λιμενικών ζωνών
- Θύλακες ανεπτυγμένοι τουριστικά σε άμεση γειτνίαση με ζώνες NATURA, ΠΟΣΕΙΔΩΝΙΑΣ και μικρούς υγροβιότοπους

ΔΥΤΙΚΗ ΝΟΤΙΑ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗ ΠΑΡΑΚΤΙΑ ΖΩΝΗ

- Αναπτυσσόμενες ζώνες με περιθώρια ανάπτυξης μαζικού τουρισμού, σε περιοχές NATURA και εξειδίκευση σε ισχυρό γεωργικό τομέα (κηπευτικά).
- Αναπτυσσόμενες ζώνες με περιθώρια ανάπτυξης εναλλακτικών μορφών τουρισμού σε γειτνίαση με ζώνες NATURA και υγροβιότοπους

ΟΡΕΙΝΗ ΕΝΔΟΧΩΡΑ

- Ορεινός χώρος Κέντρο-Δυτικής Κρήτης (Λευκά Όρη-Ίδη) με χαμηλή πυκνότητα πληθυσμού, ισχυρή κτηνοτροφική δραστηριότητα και δυνατότητες ανάπτυξης αγροτουρισμού.
- Ορεινός χώρος Κεντρικής Κρήτης (Δίκτη) με διαφοροποιημένη οικονομική δραστηριότητα και δυνατότητες ανάπτυξης εναλλακτικού τουρισμού.

ΤΡΟΧΟΠΕΔΕΣ ΣΤΗΝ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ

21

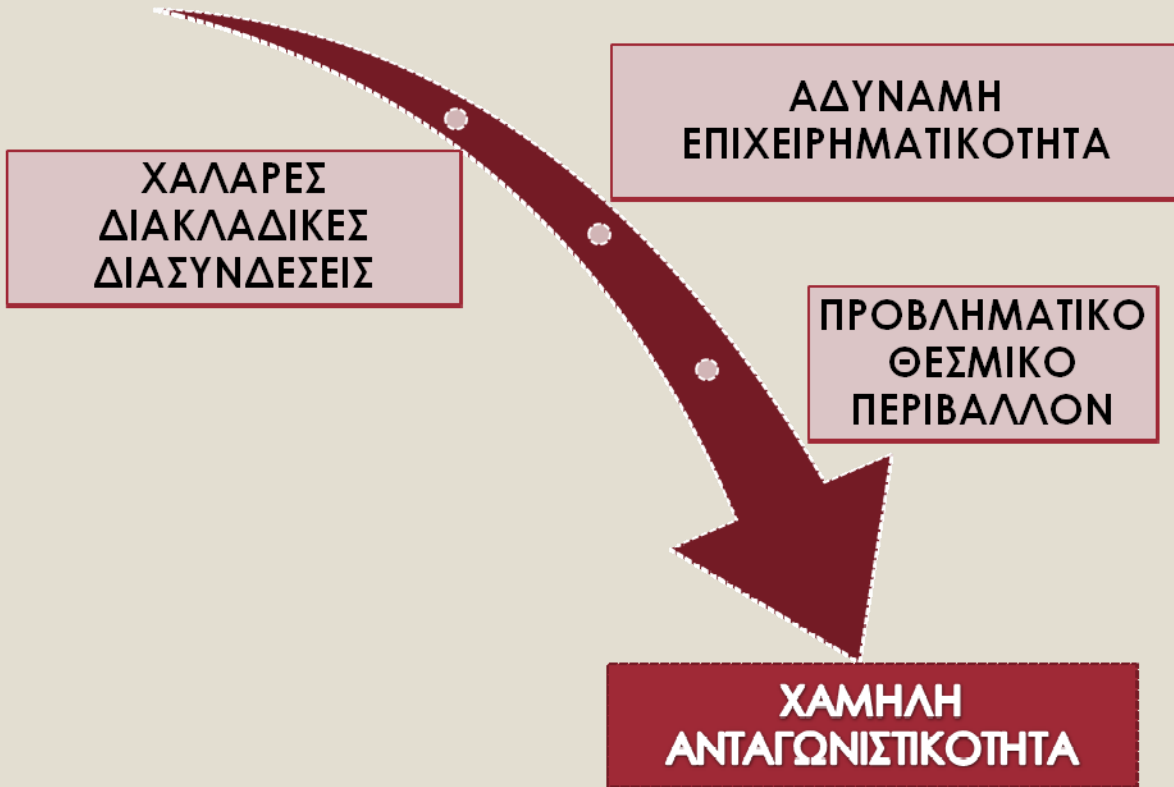
ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΕΝΗ
ΣΥΖΕΥΞΗ ΕΡΕΥΝΑΣ
ΚΑΙ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ

ΧΑΛΑΡΕΣ
ΔΙΑΚΛΑΔΙΚΕΣ
ΔΙΑΣΥΝΔΕΣΕΙΣ

ΑΔΥΝΑΜΗ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ

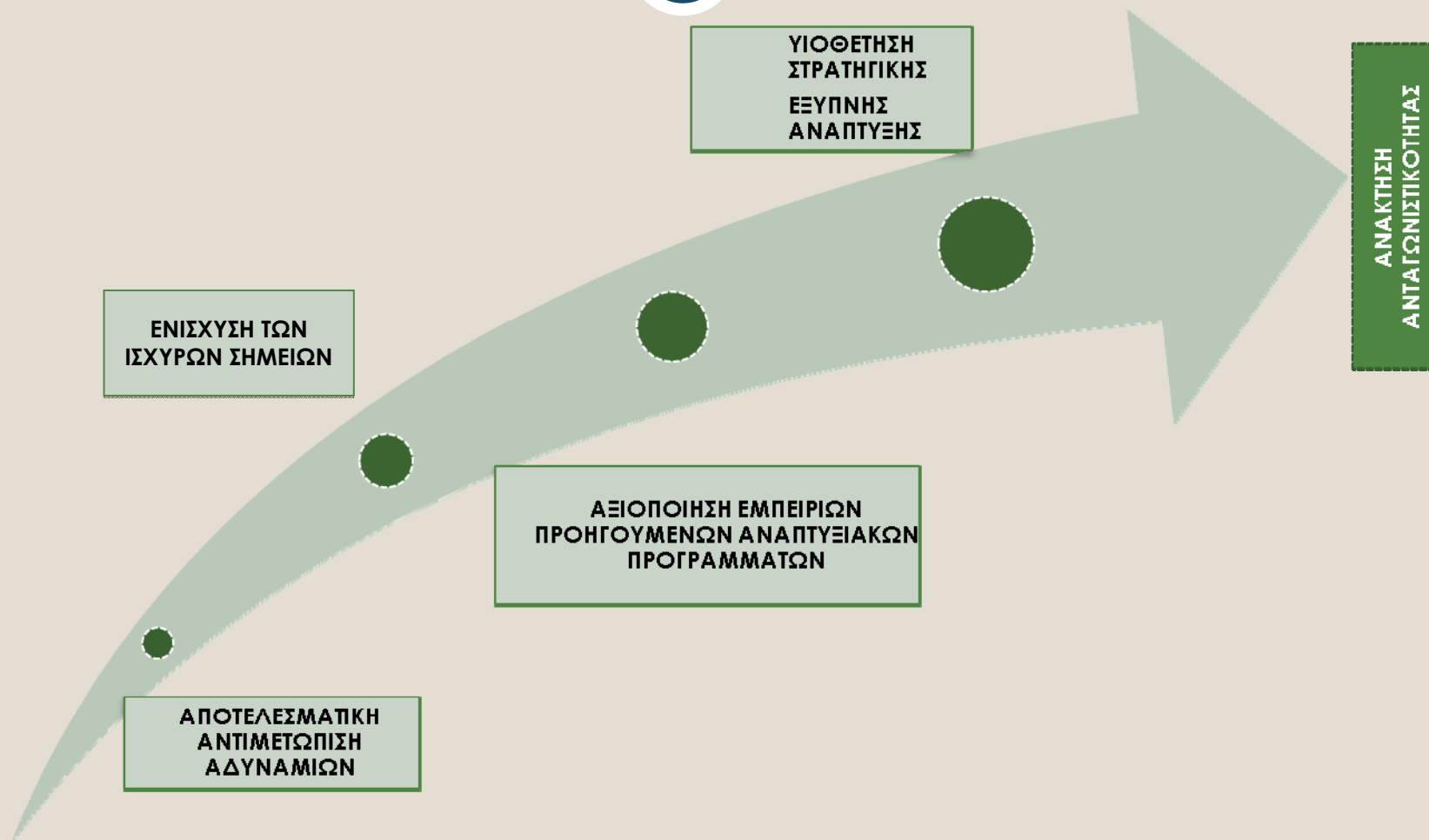
ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΙΚΟ
ΘΕΣΜΙΚΟ
ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

ΧΑΜΗΛΗ
ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ

ΣΧΕΔΙΑΣΜΕΝΗ ΚΑΙ ΔΥΝΑΜΙΚΗ ΑΝΤΙΔΡΑΣΗ

22

ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΕΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΕΣ

23

ΔΥΝΑΜΙΚΗ ΚΑΙ ΒΙΩΣΙΜΗ ΚΡΗΤΗ

Κινητοποίηση του ανθρώπινου δυναμικού, των παραγωγικών φορέων της περιφερειακής οικονομίας για την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και τη διάχυση των καινοτομιών, της ολοκλήρωσης των διασυνδέσεων μεταξύ κλάδων.

Διαμόρφωση ελκυστικού επενδυτικού περιβάλλοντος με την αντιμετώπιση θεσμικών εκκρεμοτήτων τη δημιουργία κατάλληλων υποδομών και την ανάδειξη της εικόνας της Περιφέρειας Κρήτης και των ευκαιριών που προσφέρει.

Αντιμετώπιση της ανεργίας με την ενίσχυση της προσαρμοστικότητας των εργαζομένων και των επιχειρήσεων με την διευκόλυνση της πρόσβασης στην απασχόληση και την καταπολέμηση του κοινωνικού αποκλεισμού.

Αναβάθμιση του περιβάλλοντος, στη διασφάλιση της ανάπτυξης των οικονομικών δραστηριοτήτων με περιβαλλοντική ευαισθησία και στην προσαρμογή της Κρήτης στην κλιματική αλλαγή.

4 ΠΥΛΩΝΕΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

24

Ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας
επιχειρηματικότητας και
καινοτομικότητας.

Ενίσχυση της απασχόλησης και
της κοινωνικής συνοχής.

Αναβάθμιση του περιβάλλοντος
και προσαρμογή στις κλιματικές
αλλαγές.

Ολοκληρωμένα σχέδια αστικής
ανάπτυξης και αναβάθμισης της
υπαιθρου.

ΕΠΙΚΕΝΤΡΩΣΗ ΣΤΟΥΣ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥΣ ΚΛΑΔΟΥΣ

25

« ... ιδιαίτερη έμφαση θα δοθεί στη δημιουργία ολοκληρωμένων παραγωγικών συμπλεγμάτων, στην εδραίωση διασυνδέσεων μεταξύ κλάδων με την ταυτόχρονη ισχυρή τεχνολογική αναβάθμιση τους και παράλληλη εισαγωγή καινοτομιών στη διαδικασία παραγωγής στους τομείς εξειδίκευσης της περιφερειακής οικονομίας με στόχο την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας ... »

ΕΞΥΠΝΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ: ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΔΙΑΣΥΝΔΕΣΕΩΝ ΚΛΑΔΩΝ ΤΗΣ ΚΡΗΤΗΣ

26

Αγροδιατροφικό σύμπλεγμα με επικέντρωση στην αναγέννηση και αναβάθμιση βασικών προϊόντων, στην ανάπτυξη νέων προϊόντων και στην ενίσχυση της τεχνολογίας τροφίμων. Θα απαιτηθεί η κινητοποίηση ομάδων παραγωγών, καινοτόμων μεταποιητικών και εμπορικών επιχειρήσεων, γεωτεχνικών, ΤΕΙ, ΜΑΙΧ, ΙΤΕ.

Περιβαλλοντικό σύμπλεγμα με επικέντρωση στις βιώσιμες κατασκευές, την εξοικονόμηση ενέργειας την ανάπτυξη ανανεώσιμων πηγών ενέργειας καθώς και την έξυπνη διαχείριση υδάτων και αποβλήτων. Θα απαιτηθεί η κινητοποίηση επιχειρήσεων διαχείρισης υδάτων κατασκευαστών τεχνολογίας περιβάλλοντος, μηχανικών, ΑΕΙ, ΙΤΕ.

Τουριστικό πολιτιστικό σύμπλεγμα με επικέντρωση στην αξιοποίηση πολυμέσων, στην ανάδειξη συντήρηση πολιτιστικών πόρων, στην ανάπτυξη αξιοποίηση ειδικών εργαλείων ICT, στη δημιουργία εναλλακτικών μορφών τουρισμού υψηλής αξίας. Θα απαιτηθεί η κινητοποίηση ξενοδοχειακών επιχειρήσεων, τουριστικών πρακτόρων, τοπικών εφορειών, νοσοκομειακών τμημάτων, ΙΤΕ.

Σύμπλεγμα της Γνώσης με επικέντρωση στην ανάπτυξη νέων εκπαιδευτικών υπηρεσιών, την παραγωγή προώθηση επιχειρηματικά αξιοποιήσιμης γνώσης, και τη συστηματική παροχή καινοτόμου επιχειρηματικής υποστήριξης. Απαιτείται κινητοποίηση του τεχνολογικού πάρκου, εκπαιδευτικών ιδρυμάτων, ερευνητικών μονάδων επιχειρηματικών σχημάτων και επιστημονικών φορέων.

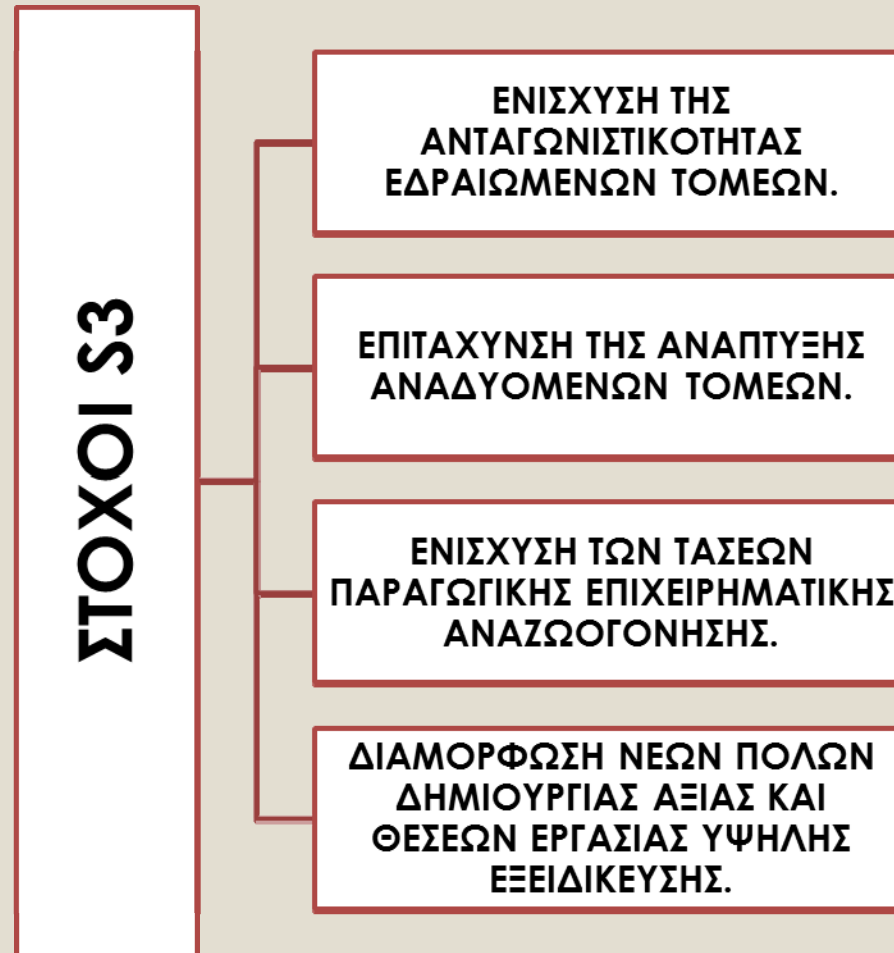
Δημιουργία ισχυρών διασυνδέσεων μεταξύ των τεσσάρων συμπλεγμάτων.

ΔΥΝΑΜΙΚΗ ΚΑΙ ΒΙΩΣΙΜΗ ΚΡΗΤΗ

27

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΕΞΥΠΝΗΣ ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΣΗΣ

ΕΠΙΛΟΓΗ ΚΛΑΔΩΝ ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΣΗΣ

ΕΣΤΙΑΣΗ ΣΤΗΝ ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΒΑΣΙΚΩΝ ΑΔΥΝΑΜΙΩΝ

ΟΡΙΖΟΝΤΙΕΣ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ

ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ

ΕΝΘΑΡΡΥΝΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ

ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΗΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ

ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΚΑΙ ΔΙΑΧΥΣΗ ICT

ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΚΛΙΜΑΤΟΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ CLUSTERS

ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ